

הורים, רוצים לפתח את שליטת הילדים

בשפה? כך תעשו זאת נכון

השירות הפסיכולוגי החינוכי באגף החינוך בעיריית רחובות מייעץ להורים כיצד לפתח את שפת הילדים בגילאי הגן באמצעות טיפים מעשיים

חשיבות פיתוח השפה בגילאי הגן

רכישת שפה מתרחשת בכל הזדמנות בה הילדים נחשפים לדיבור המופנה אליהם וכאשר הם לוקחים חלק ומשתתפים בשיחה. ילדים בגיל הגן נמצאים בשלב בו הם רכשו את אבני היסוד של השפה, וכעת הם מרחיבים את הידע ומשתמשים בשפה כדי לתקשר עם הסביבה, לשתף בחוויות, וללמוד על העולם. כאשר ילדים שומעים דיבור המופנה אליהם, הם מפתחים מגוון יכולות החיוניות לרכישת השפה. הם נחשפים למילים (שמות עצם, פעלים, תארים וכו') ולומדים את משמעותן לפי הקשר השיחה. הם נחשפים להטיות השונות המאפיינות את השפה (זכר-נקבה, יחיד-רבים, עבר, הווה, עתיד) ולומדים להשתמש בהן בהקשר מתאים. הם נחשפים למשפטים מורכבים ומשתמשים בהם כדי לשתף בחוויות היום-יום שהולכות ומתרחבות, למשל: "הגננת סיפרה שעוד מעט יוצאים לטיול" או "היה לי כיף בחוג הספורט שהיה היום".

טיפים מעשיים: כיצד להעשיר את שפתם של הילדים?

ריכזנו מספר רעיונות לפעילויות ומשחקים שאפשר לשלב ביום במטרה להעשיר את שפתם של הילדים:

תיאור פרטי לבוש

בבוקר בבחירת הבגדים אפשר לחשוף לשמות פריטי הלבוש השונים. למשל, לבחור חולצה קצרה או מכנסיים ארוכים, להתייחס לצבעים של פריטי הלבוש, להשתמש ביחיד ורבים (גרוב או גרביים, נעל או נעליים). לחשוף לאוצר מילים מגוון כגון סנדלים, נעליים, כפכפים ולפעלים מדויקים כגון: לנעול, ללבוש, לחלוץ. להרחיב את ידע העולם ולתאר אותו באופן שפתי. למשל: "היום לובשים מעיל כי קר ויורד גשם."

משחקי דרך

בדרך ממקום למקום, מומלץ להסתכל מסביב ולשחק "משחקי דרך". למשל, כל אחד בתורו מתאר מה רואה: עץ גבוה, מכונית ישנה, בניין נמוך. להתייחס למה שנקרה בדרכנו: ציפורים מצייצות שיושבות על העץ, נמלים שמטיילות על המדרכה, עלים שנשרו, חתולים שמתרוצצים ברחוב, טרקטור, אוטובוסים ועוד. כל דבר, גם אם בעינינו נראה פעוט ולא משמעותי, יכול לעורר סקרנות ולעניין ילדים.

משימות בקניות

בקניות בסופר, אפשר לתת לילדים משימות. למשל, לשים בשקית חמש עגבניות קטנות. ניתן גם להמציא חידות, למשל שים בשקית משהו אדום שצומח על עץ ואוכלים עם דבש.

איך לגרום לילדים לשתף בחוויות הגן

אם רוצים לשמוע איך היה לילדים בגן מומלץ לשאול שאלות מנחות ממוקדות. למשל: "עם מי שיחקת?", "על מה דיברתם במפגש?", "איזה יצירה הכנת היום?". לפי תשובות הילדים אפשר להרחיב את השיח. למשל לאחר שהילדים מספרים על היצירה לשאול באיזה חומרים השתמשו.

בילוי משותף במטבח

הכנה משותפת של ארוחה. מומלץ לשלב את הילדים בהכנה, להנחות אותם בשלבים השונים של המתכון, במטרה שילמדו רצף פעולות, למשל "קודם נטרוף את הביצים, אחר כך נוסיף קמח ונערבב" וכן הלאה. במידה שיש פעולה שהילדים לא יכולים לבצע בכוחות עצמם, חשוב להמשיך ולתאר בדיבור את הנעשה. הילדים מתעניינים ולומדים. ניתן לבקש מהילדים לערוך את השולחן, וכך להכיר את שמות כלי האוכל וכלי המטבח.

הקפדה על סיפור לפני השינה

לפני השינה מומלץ לקרוא יחד סיפור. הספרים חושפים את הילדים לשפה גבוהה ולרצף סיפורי. מומלץ לקרוא ספר שהילדים בחרו ומתאים לגילם, ושגם אתם אוהבים כך שתהינו מהקריאה המשותפת.

בכל מקרה בו אתם מרגישים שילדכם מתקשה לדבר או ללמוד מילים חדשות, מומלץ לפנות לאבחון קלינאי תקשורת מומחה בהתפתחות הילד.

כתבו: אולה בורשטיין, מירב קוסמן, חן ירדנאי – קלינאיות תקשורת, תכנית מעג'ן קש"ת -
השירות הפסיכולוגי החינוכי, אגף החינוך, עיריית רחובות.

רחובות.
עיר המדע
והתרבות
לשכת הדוברות